

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . . . 2 " 50 "
Negyedévre . . . 1 " 25 "
Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányavay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözszédben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal(Király utca 8. szám I. emelet, hol mindenkor a legjuttányosabb árak szabhatnak Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Király utca 8-dik szám I-ső emelet.)

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 8 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az iskolai év kezdetén.

A város körülbelül ezer lakóval népesebb lett: az ifjuság apraja-nagyja sűrű-forog, jeléül annak, hogy iskolai pályáján egy új utszakasra vetette magát újra, hol sok lesz a tenni való. A fontoskodó ifju arcokon a „Veni Sancte Spiritus” idejének komoly jellege egész nagyságában tükröződik vissza; a serényebb ugy, mint könyelműbb legalább ez időben feladatai nagyságának tudatára emelkedik

Hogy meddig tart a jó akarat ezen mértéke, az egy részben a tanároktól, de legtöbb részben a társadalomtól, még pedig a szülőktől és az ifut egész éven át körülvevő környezettől függ.

A fegyelmi rendszer jelen természet mellett és az ifjusági nevelésnek általában változott iránya folytán, a a tanár az ifjura nagyon csekély befolyást gyakorolhat. Legtöbb a mit e téren tehet: jó példával a kötelességteljesítésben elől menni. Ezt pedig nagyon, de nagyon csekély kivétellel — általában a tanári és tanítói karról feltételezni lehet és kell is.

Hogy az ifjuság mennyire követi a tanárnak a kötelességteljesítés körül jó és nemes példáját, az, a mint említettük, legnagyobb mértékben a szülőktől, a szülői házban nyert neveltetéstől és a környezettől függ. A példásan tiszta erkölcsi, rend, tisztaság és kötelesség elvei szerint élő családok pontos, ildomos kötelességtudó, jóra való ifjuságot nevelnek.

A gyermek zsenge korában ugy erkölcsi, mint lelektani fejlődésére nézve olyan, mint egy különböző alakokba gyúrható massa. Úgyes kéz gyönyörű alakot, ügyetlen kéz durva torzképet alkot belőle. Pedig az alkotó művészek itt a szülők, kiknek kötelességük volna a gyermek jellemét már a bölcsőtől kezdve szem előtt tartva, azt nemes irányban fejleszteni és csak ilyen nemű behatásokkal telíteni.

Mikor a gyermek iskolába kerül, jelleme typicus vonásai már mind megvannak; az iskola legfeljebb elsimitja a jellemnek nagyon is feltűnő érdességeit, de új jellemet nem alkothat többé belőle.

Egy második alakító tényező az ifjuság jellemének képződésében a társaság. Ez is már a legzsenyebb korban érvényesítő befolyását. A szülők sokszor megfoghatatlannak tartják, hogy milyen kifogás alá eső tulajdonságokat kezd magára ölteni a gyermek. A környezet veti reá az ilyen tulajdonságok árnyékát. A játszó társak, az idősebbeknek meg nem rovtott tettei és meg gondolatlanul használt szavai

sokszor egy fogékony gyermek egész életére kiterjesztik romboló hatásukat. Persze üvegburra alatt senkisémet tarthatja gyermekeit! De azt igenis minden szülő megteheti, hogy a kettő közül az egyik — vagy az anya, vagy az apa — legalább minden hónapban, ha már nem minden hétben és minden napon, éles figyelem és megvizsgálás tárgyává teszi gyermekeinek és felnőttebb ifjainak is társaságát. E tekintetben minden tisztességes és megállapodott koru embernek valóságos római censori hivatást kellene teljesítenie. A sokszor mitsem sejtő szülő, a veszélynek induló gyermek és végül az egész tisztességes társadalom érdeke parancsolja, hogy az ifjuság őrei legyenek minden nyáján, kivétel és különbség nélkül. Sokszor a szülőket nem ismerjük, tehát hozzájuk nem fordulhatunk, de ismerjük, vagy könnyen felismerhetjük az intézetet, a melynek vezetője minden körülmények között kötelességének fogja ismerni, hogy a helytelen irányban induló rossz társaság valamennyi érdekében szétugrasztassék. Hiszen csak a társadalom indolentiája folytán volt lehetséges az, hogy például az egész mult év folyamán ifjuságunk körében egy úgynevezett „k a n a s z - c o m p á n i a” létezett, mely természetesen az elnevezéséhez mért tettekben is excellált. Hogy ennek azután milyen morális, vagy inkább immoralis következményei lehettek az ilyenekről egész mohósággal tudomást vevő többi ifjuság körében, arról könnyen fogalmat szerezhettünk.

Nem elég tehát a gyermeket iskolába küldeni, és várni, hogy a tanárok majd embert csinálnak belőle; hanem a szülőknak állandóan kötelességük a gyermekeik sorsával foglalkozni olyformán, hogy szünet nélkül a legbiztosabb s a legalaposabb tanulásra, tanárai iránti feltétlen tiszteletre és engedelmségre, példás erkölcsi magaviseletre serkentésük és főleg lelkiismeretesen gondoskodjanak róla, hogy gyermeküket a rossz társaságtól megóvják.

Paedagogus.

Kereskedelmünk hiányai.*)

A kereskedelem általános helyzete, mely engem e sorok írására késztet — kétféle célt jelölt ki számomra követendőnek.

Első sorban törekvésem oda irányul, hogy a kereskedelem, mely jelenleg álmokörben szunyad felébresztéssék s figyelmessé tételéssék mindazon gyarlóságra, mely ilyen állapotban már egészen természetévé vált; másodsorban a törvényhozó testület figyelmét óhajtanám felhívni azon körülményre, hogy a legtöbb üzletlajdonos önkényiségében megakadályoztassék, miáltal e

* Vidékről vették és mindenesetre figyelemreméltó cikket és késszégel közöljük annál is inkább, miután a kereskedő műveltségére vonatkozó fejtegetésével — részünkről is egyetértünk. Szerk.

mérvadó osztály a mai korszellemnek megfelelően kifejlődni tudjon.

Nem hallunk egyebet ama panasznál, hogy nálunk az árukereskedelem lejártá magát — tönkre tétetett; pedig ez — határozottan mondhatom — téves felfogás.

Még soha sem érte el nálunk az árukereskedés azon magas pontot, melyen az jelenleg áll. Igaz ugyan, hogy ez időszert a kereskedői pályán majdnem kizártnak tekinthető a gyors meggazdagodás lehetősége, ha a megfelelő szakismerettel nem bíruak.

Uyan mi okozta tehát mégis ez osztály gyarlóságát?

E sorok kezdetén többen mondani fogják, hogy kiesinyeskedés volna azt állítani, miszerint a kereskedelem hibái csupán a tanítás rendszerében, valamint az alkalmazottak bánásmódjában találhatók fel; emélfogva nem tartom szükségtelemnek tapasztalataimból merített állításmat indokolni.

A kereskedő osztály nálunk leginkább olyan elemekből lesz, kik már hiányos műveltségüknel fogva arra épen nem alkalmasak Első sorban az illető szülők követik el a hibát ezáltal, mert azt hiszik, hogy ha a gyermek már semmire sem alkalmas — e foglalkozásra mégis alkalmas lesz; alkalmas lesz a főnökök is, mert ilyet évenként tucat száma nyerhet díjtalanul, nem törőve azzal, hogy tulajdonképen mi is lesz az ilyen ifjúból, ha tanulási éráit felültesen eltöltötte.

A legtöbb kereskedő felfogad gyarkornokot anélkül, hogy annak kereskedelmi szellemét való kiképzetésével csak keveset is törődjék. A gyarkornok leginkább szolgai dolgok teljesítésére alkalmaztatik, miáltal már kora ifjuságában megfosztatik önbecsülésétől, hivatása iránt érzett kötelességétől — melyen testtel-lelékkel csüngenie kellene. A legtöbb főnöknek elegendő, ha gyarkornoka a kapott utasítást gépszerűen végrehajtani képes — egyébként üzletileg teljesen magára van hagyva s tanul azt, mit magától megtanulni képes.

Az iparos gyarkornokát képezi s mielőtt segédképen alkalmazná, megkívánja, hogy szak-képzettségének kétségtelen bizonyítékát adja és elkészíteti vele a remeket. Csak a kereskedő osztály elégszik meg azzal a formaszertüti bizonyítvánnyal, melyet gyarkornoka részére főnöke kiállít. Ez értéktelen fegyverrel felszerelve lép ki a legtöbb ifjú a világba, melylyel magát nagyon természetesen — fenntartani képesen.

Innen tapasztaljuk szegényünkre azon szomorú állapotot, hogy ez osztályban számítalan a koldulni járó segéd, mert nincsenek azon helyzetben, hogy a jelenlegi követelményeknek megfelelni tudjanak.

Gyakran halljuk hangzotatni azon panaszt, hogy az ilyen segédek nem hogy képesek volna emelni azon osztályt, melyhez tartoznak, hanem határozottan hátrányára szolgálnak. Hivatkozunk azonban némely kivételes kereskedői tekintélyre, kik nagyon szegény ifjakból igen gazdagok lettek; mintha az mást bizonyítana mint azt, hogy az ilyenek egészen másképen fogták fel kereskedői hivatásukat. Nem találom szükségét példák felsorolásának, de annyit mégis megemlíthetek, hogy e szegény emberek különös tehetséggel bírtak.

A természet e kiváló ajándéka csak igen keveseknek jut osztályrészeül s ha ennek hiányát mégis pótolni akarjuk, úgy azt egyedül s országom és szakismerettel pótolhatjuk.

Minden más társadalmi osztály teljes műveltség után törekszik; így a kereskedelmi osztály, — melynek érdeke az egész emberiség ér-

dekével oly szoros összefüggésben áll — vissza nem maradhat, sőt inkább — mint a civilizáció bordonozója s uttörője — kell, hogy ne csak lépést tartson a többi társadalmi osztály tényezőivel, hanem mint hivatása is megköveteli — elöl kell mennie.

A ki magát a kereskedelemlennek szentelni kívánja, annak szellemileg is éretten, sőt minden tekintetben művel: embernek kell lenni. Az egyoldalú műveltséggel bíró kereskedő nem tud és nem fog kielégítő üzleti eredményt felmutatni, marad közönséges bolton még akkor is, ha ösztönszerűleg szerencsésjére rá is bukkant.

Azon fiatal embernek pedig, ki éretten jön az üzletbe — a nálunk divó gyakornoki vagy tanulói rendszer nem alkalmas.

Az ilyenek szolgálata már díjazásra érdemes, s hozzá még emberséges bánásmódot is igényel.

Más államokban már régen belátták e rendszer helyességét és szakították a régi s a nálunk még most is létező rossz rendszerrel.

Valószínűleg nem sokára mi is fogjuk más államok példáját követni, mert tapasztalni fogjuk, hogy kereskedelmünk fejlődésének leginkább a a rossz gyakornoki rendszer áll útjában.

A gyakornoki rendszert eléggé tárgyvalva, áttértek a segédekért tapasztalható — és sajnos — elég gyakran a főnökök részéről nyilvánuló érzékenyen bánásmódra. Ez gyakran a középkor bélyegét hordja magán. A főnökök nagy része önkényűleg bánik segédével, csinálnak maguknak külön törvényeket, melyek rendszerint csak a főnököknek nyújtanak előnyt, természetes, hogy az ilyen főnökök követelésének kielégítésére gyakran kárba megy a segéd minden jó akarata.

Létezik ugyan a kereskedői alkalmazottakra vonatkozó országos törvény, mely ezelőtt 4 évtizeddel alkotottat, a mikor kereskedelmünk még nagyon kezdetleges állapotban volt, mikor a legtöbb kereskedő segédcsinányzatot nem is tartott. Mivel azonban ugy kereskedelmünk, mint a kereskedői alkalmazottak száma e törvény alkotása óta óriásira növekedett, nagyon időszertű volna, e törvényeket is a kor kívánalmainak megfelelően módosítani.

Az alkalmazottakkal szemben való helytelen bánásmód csak visszaesést jelent az eléggé fontos kereskedői osztálynál, melyet kulturális kifejlődésében jelentékenyen visszatart.

Miután a kereskedelmi osztály főbb hibái érintettek, ajánlatos volna, hogy az alkalmazottaknak megadásosan azon kedvezmények, melyek lehetővé tennék a kereskedő műveltségének ki fejlődését is. Nagyon helyes volna továbbá, ha a nem szolid alapra fektetett önállósítások számát a segédek tisztességesebb díjazása által csökkentenék.

Addig azonban, míg társadalmunkban a vagyonszerzés, merész hitelt igénylő a vagyonatlan, de becsületes és törekvő kereskedelmi segéd előtt elsőbbséggel bír, az önállósításra való törekvés alább szállani nem fog, mielő ki folyólag kifogástalan kereskedőknek is a tisztességtelen concurrentiával tovább kell küzdeni.

Az eszme rövid szavakban kifejezve: alkalmazottak csak szellemileg érett gyakornokot és és bánjunk általában személyzetünkkel jól, engedjük őket jólétünkben résztvenni s akkor remélem, hogy egy általánosan kívánt művel, erős és megelégedett kereskedői osztály nálunk is ki fog fejlődni.

Litzmann Miksa.

S P O R T.

BORBÉLY GYÖRGY. A „K. A. C.” első bajnoka.

Borbély György, a híres székely athléta beváltotta 1887. évben tett ígérését és második nagy utazása alkalmával is utba ejtette Pécsét, hogy pécsi sport-ismerősei körében felirasszta ama kellemes órák emlékeit, melyet tőlünk két év előtti látogatása után magával vitt.

Ő tagja és bajnoka a „Kolosvári Athletikai Club”-nak. A küzdelmekben való folytonos részvétele buzdítólag, lelkesítőleg hat a club többi tagjaira és hatást kelt a követésre talál az a nemes példája, hogy a testgyakorlatokat üzni, versenyeken részt venni, nem a díjért, nem a dicsőségért, hanem a testgyakorlatok által elérhető testi fejlődés és erősödésért szükséges.

Már 1883. november 11-én a club első versenyén ott volt Borbély a küzdek közt. Részt vett a club viadalainak majdnem minden versenyében; ott volt 8 versenygyaloglósán, hol mint

versenyző, hol pedig mint a versenyzőket lelkesen buzdító és a tapasztalatlanokat az erejükkel való gazzdikódásra oktató kísérő.

Érdekes multijára is egy pillantást vetni. Torda-Aranymosgye Ar.-Rikos községében született 1860 ban. Atya szegény földbirtokos volt, ki hét gyermekét korán árvaságra hagyta. Özevegy anyja iránti szeretete kitartó munkára ösztönözte és bár nyomorral küzdött, mégis látogathatta iskoláit és Tordán, Kolozsváron tanulva, igen szép eredménnyel tette le az érettségi vizsgálatot. Az egyetemi tanulmányok folytatása céljából visszatért ismét Kolozsvárra hol azonban szabad óráiban az athletikát sem hanyagolta el és a gyalogversenyekben már ez időben is a díjakat ő vitte el. Majd Erdély egyik falujában nevelősködött és készült a tanári vizságra. Miután elnyerte tanári oklevelét, katonáskodni kellett. Egy év multával övezetdi ranggal tette le az egyenruhát. Mint katonát társai kifogyhatlan vig kedvére s bajtársi ragaszkodásáért rendkívül szerették.

Közép termete, égyénytelen külseje és ideges testalkata nem is engedti sejtetni ama erőst és kitartást, melyet kifejténi képes.

Tehetségeivel nemesak az athletikában, de ama pályán is, melyen jövőjét megállapítani törekszik, t. i. a tanári pályán is kitűnő.

Szerény férfiú, ki saját érdemeit nem szereti fitogtatni, de a mellett büszke, mint egy tőzsgyökerez magyar.

1887 ben nagy gyalogkörtúra indult. Kolozsvártól a Lomniczig és vissza; ez alkalommal bejárta Magyarország nagy részét és megmutatta hogy az athletika művelése mennyire lehet eszköz a gyakorlati tapasztalatok szerzésére s hogy gyalogsétájának csak mellékéje volt a training, főcélja a haza földrajzi és népiélet viszonyainak alapos megismerése.

Mintegy 1930 klmst tesz a kört vonala, mely 30 megyén s 250 községen vonul keresztül. Ezen utja 67 napig tartott.

Mint mondotta, első utja indította őt arra, hogy egy másodikat is tegyen. Szabadkán járva fölkereste Vermes Lajost az „athléták királyát.” Vermes a gyaloglást mult századi dolognak tartja és erősen buzdította az erdélyi-eket, hogy a velocipedezést tanulják.

Borbély pár nappal hazatérte után már egy jó Matchless gép birtokában volt és két nap mulva már részt vett a kerékpár kirándulásban, de géppél lezuhant és karján erős sérüléseket szenvedett. Ez azonban nem riasztá őt vissza attól, hogy a kerékpározást folytassa. S már tavasszal egy Párisba kerékpáron megtendő utazás tervét készítgeté. E tervet meg is valósította és a kolozvári athletikai club acélizomzata bajnoka jul. 7-én indult el Kolozsvárról Budapestet át Párisba. Budapestben részt vett a versenyekben és két díjat nyert és megvárta Philipovich és Szappanos kerékpárosokat, a „B. K. E.” tagjait, kik mint utitársak csatlakoztak hozzá és Parisig kísérték, de ott elváltak. Borbély utját különben a következőkben foglalhatjuk össze:

Budapestről 7-én elindult és 10-én volt Bécsben, hol fél napig időzött; 14-én Linzben, 15-én Wagninban (Bajorország), 17-ikén értek Münchenbe. Münchenből 1 1/2 napi időzés után Augsburg Uim közt 77 klmert hajtottak egy délfőlt. Reutlingen, Tübingen, Leonberg, Forzheim, Würtemberg felé repültek naponta 150 kilométert is, 20-án érkeztek Strassburgba.

21-én Elzász-Monesheimba.

22-én Pfalzburg, Saarburg, Avricourtig.

23-án Lunneville, Nauci, Aubin Itt egy napi időzés.

26-án Páris.

Visszafelé pedig: Versailles, Melun, Montbart, Djon, Fragni, Gmf, Bellegarde, St.-Bernard, Turin, Milanó, Engadin völgyön fel. St.-Maurice, Z-rnetz, Paoenza, Padua, Velence, Triest, Fiume, Caristadt, Zigráb, Szgetvár, Pécs Budapest, Nagyvárad, Bánfi Hunyad, Kolozsvár városokon jött és megy keresztül. A megtett kilométerek száma átlag 4700.

Valamint gyalogutját, úgy ezt is faluról falura sport-szemponból jegyzi és ölményeit leválalokban a „Pesti Hirlap”-ban, a kolozvári „Ellenzék”-ben és a „Kerékpár Sport”-ban időről-időre közli. Dacára annak, hogy leveleit majd bicyelije ülésén, majd egy köziklán, vagy az árok szélén írogatja, mégis oly zamatos székegy magyarsággal és jó kedvvel vannak írva, hogy azoknak olvasása bárkinek is élvezetet nyújt.

Legjobban igazolja azt egy részlet velencei leveleiből, mely a következőleg hangzik:

Velence, aug. 23.

Uraim! Tisztelt athléta urak! Na legyenek kényesek: mindazonáltal a náthától megkímélhetjük magunkat, olyaténképen például, mint én. Rubámát kifacsarom, a szoba földja nyirkos lesz, a duynhát rádobom és azon sétálok, hogy meg ne náthásoljam, a paplannak nevezett holmit pedig magamra veszem, hogy feldőlözze irjam e levelet.

Mit kell beleírni? Ha jeleztembe nézek, sok furcsaságot nézek; pl. Como — 3 óra, jó poros ut, szép Garibaldi szobor, kivont kardlál, hátul cotta alatt:

Si seo-pon le tom be si le va no i morti

Mortiri nostri son tutiri sorti —

Tovább: hogy 3—4 km.; tetőn hull a gummi, száll a köd; itt egy tolvaj olasz lakatos-sal veszdődöm s néműtől egy eszmádiával. Fejem fölött hó; jó ut; hong a nagy-völgy harangja. Castasegnon vám Svájcba, tíz kilométert tehettem, még hu-z van hátra: rossz, poros, döcögős, nagy hágó; sűt a nap, fuj a szél, hull az eső; jízadok, fázom és gummit ragasztok — Ma csak 112 km. Comói tó szép. Engadin völgy; Kossuth. Z-rnetz messze. Jurgel — jó reggelt . . . . .

Felóra alatt Velencébe hajkázunk, s innét Triestzig hajvál: karok menni, egőb szereszmót még ugy sem használtam eddig bi-nyklimen kívül Onnan Fiume, Károlyváros, Zágráb, Pécs, Nagy-Várad irányában haza Kolozsvárra. Egy szóval — formájával és eszighussal is élve s karomat kötözgetve — jó kedvel csatologok itt-ott, hegyen és vízen, sem mi sem fíraszt el. Egyetlen egy van, mi szerfőltől nyomasztólag nehezedik rám, hogy Kossuth apának nem találhattam meg. De minden roszban van jó is. Ebben az a jó van, hogy legalább még egyszer kényelen leszek a Pó vidékén kedvteléssel nyargalni. Sőt azt hiszem, hogy a kolozvári Athletikai Club melyhez én is jó kedvel számítom magamat, rendezni fog egy turini látogatást, akár gyalog, akár kerékpáron. Mi többnyire már ugyis tulesünk a katonaságon, egy egész század emberét felkeresni annyi mint régi fénynél új szövőtnéket gyujtani. — Aztán olyan kellemes a lombárdi síkon utazni. . . . .

A kitűnő kerékpáros aug. 31-én érkezett körünkbe. E késedelmet több akadály és beteg-ség okozta. Szeptember 1-én megtekintette a várost, fölkereste régi ismerőseit, köztük a „Pécs” szerkesztőjét: Feiler Mihályt. Még az nap utnak indult, s f. hó 2-án már Nagy-Váradon volt.

A kolozvári „Athletikai Club” Borbély Györgyöt Bánfi Hunyad és Kolozsvár közt fogadta 3-án d. u. 4 órakor nagy ünneplésséggel, az összes tagok jelenlétében. Az üdvözlő beszédet báró Jósika Lajos tartotta. A kolozváriaktól egy értékes koszorút kapott a fáradatlan bajnok, ki már 5-én Tordán ismét elfoglalta hivatalát s megkezdte előadásait.

Tőlünk csak egy baráti „Isten veled” száll a távozó után. Szerencsés u'ra!

Bolgár Tivadar.

— A szüret megkezdése. Pécs szab. kir.

város rendőrkapitányi hivatala által a szőlőkbeni rend megállapítása és a hegyrendőrség szervezése tárgyában alkotott szabályrendelet 27. § a értel-mében ezennel köztudomásra hozatik, hogy a f. évi szüret megkezdése a Hiviboldogasszony, Makárhegy, Makáralja, Csoronika, Rikus, Friebeis, Kálvária, Tettey, Csurgó és Kis-Székő dűlőkben szeptember hó 16-tól; az Aranyhegy, Bálics, Nagy-Székő, alsó és felső Gyútkés, Rigóder, kis és nagy Piricsizma, Lómpis, Aligvár, Gesz-tenyés, Bánom, Corék kis és nagy Meszes, Diós, a három Daindó, Kismélyvölgy, kis és nagy Póstavölgy, végül a Megyeri és nyugoti Kőhídi dűlőkben szeptember hó 23-tól engedélyeztetik. Megjegyeztük, hogy az oportói (portugizi) szőlő a kitett határidő előtt is szedhető, mely körül-mény azonban a rendőrkapitányi hivatalban elő-zetesen bejelentendő. Ezen rendelet ellen védő szőlősgazdák a hivatkozott szabályrendelet 30. §-ának rendelkezéséhez képest 2—50-ig terjed-hető pénzbüntetésben fognak marasztaltatni. Pécs, 1889 szeptember hó 3. Rendőrkapitányi hivatal.

HIREK.

Nemes szándék. T r o l l Ferenc praelatus — mint lapokkal közli — elhatározta hogy a szürkenéket Nagy-Mányon megtelepíti. A zárdának kiszemelt háza most vannak az alkudások folyamatban A névükre biztátnék a leányiskola, az alapítandó ovoda és egy asy'um elaggott szegény asszonyok számára.

Ötven éves papi jubileum. S z e g f ü Mihály orzai espres plebános, címzetes kanonok Szt.-István napján tartotta áldozópapságának 50-dik évfordulóját.

Vasuti hírek Thaly Emil, a három pécsi vasut üzletigazgatója saját kérelme folytán szeptember 1-én nyugdíjaztatott. Helyébe H o r v á t h Lajos m. kir. államvasuti főfelügyelő nevezetett ki. Az új üzletigazgató f. hó 4-én délután Thaly Emillel együtt Pécsre érkezett és 5-én a mohács-pécsi vasutat, 6-án pedig a pécsbarcsi vasutat beható szemle alá vette és péntek éjjel visszatért Bpestre.

Gyászhir. S z e m á n y i Agoston gyüdi ferenczud házfőnök több heti betegeskedés után meghalt. Temetése f. hó 24-én ment végbe. Haláláról olyasféle hírek beszéltetvén szárnyra, mintha az gyanus körülmények között állt volna be, hiteles farrásból arról értesülünk, hogy e hír minden alapot nélkülöz.

Az athleta club szerdán tartott választmányi ülését a rendes közgyűlés határideje október 6-ának d. u. 3 órájára tüzetett ki. — Együttel elhatározották, hogy f. hó 22-én házverseny rendeztetik a Tettvény (belépti díj mellett), melynek programja még nincs megállapítva. Kedvezőtlen idő esetén a verseny f. hó 29-én fog megtartatni. — A szerzős beérkezett évi jelentéséből kitűnik, hogy a clubnak ingóságokban és fölszerelésekben mintegy 400 frtnyi vagyona van — A jövő évi műveléséről is intézkedés történt, amikor a kardvívás mellett a törvívás is állandóan tanítatni fog. — Gróf V a y Lajos vívómester f. hó végeig oktatja a club tagokat tör és kardvívásra. Magánórákra még folyton elfogad jelentkezéseket e hó 15-ig.

A pécsi főreáliskolához K ö r ö s y H e n r i k Budapestről rendes tanárrá nevezetett ki. Szaktárgya a modern philologia. — Az eltávozott dr. Katona Lajos helyére K á l m á n Miksa helyettes tanár nevezetett ki Lőcséről; szaktárgya a francia nyelv. — A még batálandó 3-ik tanári állásra valószínűleg S z i r t e s Ignác fog kinevezetni, szaktárgya az ábrázoló geometria. Megemlíjük egyúttal, hogy az idén ez intézett kebelében fölláttatott a 3-ik párhuzamos osztály. E kitűnő tanítészete beiratkozott eddiggel 372 tanuló, vagyis 20-al több mint a múlt évben. Nagyon valószínű azonban, hogy e szám még a közel napokban emelkedni fog.

Vizezeteki munkalato. Az új katonai kórház vizezeteki munkalataihoz szerdán fogott Zellerin Mátyás budapesti építkezési vállalkozó. E vizezetek össze fogja gyűjteni a bácsi szőlő hegy forrás vizeit és abból elegendő mennyiség fog jutni a szigeti külvárosi lakosok vizükségletének fedezésére is. A munkalato, melyeknek f. hó 20-ára készen kell lenniük és így nagy munkaerőt végezteknek, 5700 fruba kerülnek.

Mohács a pécsi színházról. Mohács város képviselő testülete az építendő pécsi színház alapra 300 frtot szavazott meg. A mohácsiak áldozatkészségének e szép jelét elismeréssel vesztük tudomásul.

Katonák utazása. F. hó 6-án Budapest Józsefvárosba az 52-ik gyalogezred 672 tartalékos utazott el városunkból külön katonavonattal; 8-ikán a 8-dik h-huszárvezédből 300 ember 317 lóval megy el Budapest Ferencváros állomásra, hogy részt vegyen a pilis csabai hadgyakorlaton; 10-én 4535 honvéd és 56 16 érk-zük Pécsre az itt tartandó őszi hadgyakorlatokra, melyeken József főherceg is részt vesz, ki f. hó 24-én d. u. érkezik hozzánk.

A pécsi keresk. és iparkamara 25 képviselője az eszéki kamara és a kiállítás bizottság meghívására folytán e hó 5-én látogatta meg az eszéki kiállítást. A kamara tagjai, kik már az odaérkezéskor a vasuti indóházán fényes és szívélyes fogadtatásban részesültek, egész napon át kiváló figyelemben és előzetekénységben részesültek az eszékiek részéről. — D é l b e n diszes bankettet rendezett az ottani kamara a társkamara képviselői tiszteletére, mely banketten Aidinger János polgármester is, mint a kamara levelező tagja részt vett. Úgy a ban-

ketten, valamint a kiállítási területen történt gyülekezés alkalmával Aidinger, Ruth és dr. Ziráy által mondott beszédek nagyban növelték az eszékiek rokonszenvét a pécsiek iránt. A kamarának ezen látogatása igen kedvező hangulatot keltett Eszéken és így a „Pécsi Dalárda”, mely e hó 15-re tervez egy nagy társas kirándulást Eszékre, előreláthatólag hasonló szívélvés és barátságos fogadtatásra számíthat az eszékiek részéről.

Az eszéki kirándulás, melyet H a k s c h Lajos, L e n k e i Lajos és V á r a d y Ferenc hírlapírók az eszéki kiállítás tömeges meglátogatására f. hó 8-ikára terveztek, miután résztvevők a kellő számban nem jelentkeztek, ilyen alakjában végleg elmarad (Több oldalról kérdés intéztetvén hozzám, mindennem félreértések elkerülésé végett e hírrel kapcsolatban kénytelen vagyok ismételt ízben e helyen is kijelenteni, hogy nekem e kirándulás tervezésében nemcsak hogy sammi részem nem volt, de arról még tudomással sem bírtam. F e i l e r M i h á l y, a „Pécs” szerkesztője.)

A pécsi dalárda Eszéken. A pécsi iparkamara tagjainak főntebb említett eszéki fogadtatása alkalmával olv sűrűgőben kárték a kiállítás rendezői a pécsi dalárda látogatását, hogy a kérelmet lehetetlen volt megtagadni. Ez elhatározásnak megfelelőleg a pécsi dalárda f. hó 15-én megy át Eszékre, hol a kiállítás győnyűrű területén a katonai zenekarral együtt s é t a - h a n g v e r s e n y t rendez (belépti díj nélkül). Városunk polgárai igen helyesen cselekszenek, ha a dalárdahoz mentől többen csatlakoznak amivel nemcsak hasznos, de hazafis dolog is cselekszenek, nagy szükségünk lévén arra, hogy magyar és horvát a kölesdős ériutkezés útján mentől jobban megismerjék egymást és összeharátkozzanak. A dalárdaival együtt jön vissza a katonai zenekar is.

Halalozás. S p i t z e r Sándor, a pécsi fűszerüzletek egyik leggrőbbjének tulajdonosa e hó 4-én — rövid szenvedés után — 71 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor ment végbe, a közönség nagyszámú részvétel mellett. — K ö s z l i Jánosnál meghalt f. hó 1-én életének 33-dik évében. — L ö w i n g e r Dávidnál meghalt f. hó 3-án életének 78-dik évében. — S e h m i d t József volt tamási győztes rész meghalt f. hó 28-án Pécsen, 77 dik évében. Temetése nagy részvét mellett ment végbe — C z e c z e i és győrkényi G r a b a r i t s Ernő hites ügyvéd, volt országyűlési képviselő és táblabíró, Gruber József győzki ügyvéd ípa meghalt Ludbregben 80-ik évében.

Gyanus halálal mult ki a sátorfáborban egy közhonvéd, miért is felboncolásához egy katonai törvényszéki és rendőri közegekből álló vegyes bizottság küldetett ki, kik a vizsgálatot csütörtök d. u. 4 órakor ejtették meg, a mikor is a halál okait tudógyulladás constatáltattott.

Madár-kiállítás. A „Hattyu” udvari emeleti nagytermében holnap vasárnap d. e. 9 órakor nyílik meg Várady Ferenc madárkiállítás. Az érdekes madár gyűjteményben a legkritkább fajú madarak legszép példányai vannak képviselve: arák, kakaduk, kadjácsok, hófehér csóka, japáni pásztor seregély, fehér rizspinty stb. Az exotikus madarakon kívül mintegy 30 faj hazai madár is lesz kiállítva baglyok, hollók, varjak, szarkák, szajkók, rigók, seregélyek, pintyek, éneklők, magyirtók, keresztesörök, foglyok, fűrjek. Végül igen érdekesek lesznek a majmok, melyekből különböző fajok vannak Várady ornithologiai gyűjteményében. A kiállítás tiszta jövedelme szegény tanulóknak segélyezésére fordítatik. Belépti díj felnőtteknek 20 kr., gyermekeknek 10 kr. Naponta látható, d. e. 9 órától 12 ig és d. u. 2-től 5 ig.

A kik másnak lopnak. Érik a szőlő és így nem esoda, ha a szőlőlopás ősi sportja mindinkább nagyobb mért őlt. A héten nem kevesebb, mint 15 szőlőlovaj fogott el. A nálunk talált szőlő átszolgáltattott a Rudolfinum árvaháznak.

Segédtanítónok választása. A városi iskolaszék szombati ülésében az úreszedben levő első segédtanítói állásra megválasztattak Haksch Emilia, a másodikra Gonda Mari. — A heti szünidők a polgári leányiskolában ezután kedd és csütörtök d. u. fognak tartatni.

A pécsi keresk. és iparkamara aug. 22-iki közgyűléséből. A pécsi kiállítás tiszta jövedelméből alapított ipariszkolai ösztöndíjat, tekintve, hogy az alapító levél még nem érkezett vissza

a ministeriumtól s hogy az állami középipariszkolába leendő feltételül az van kikötve, hogy az illető tanuló az illető iparszakban előzőleg gyakorlatilag foglalkozott legyen — csak a jövő évben fogja valamely pécsi vagy baranyamegyei ifjúnak adományozni. A kereskedelemügyi m. kir. ministernek a keresk. és iparkamara módosítása, a hazai és gyári termelés fokozása, biztosítása és a külkereskedelem emelése tárgyában a kamarához intézett leiratát, melyben azt az emlitett kérdések beható tárgyalásra, concret javaslatok tétettek s illetve az ezen ügyekben f. évi okt. 5-én a keresk. m. kir. ministeriumban tartandó értekezletre a kamara álláspontját, véleményét és javaslatait tolmácsoló megbizottak kiküldésére hívja fel — öszinte örömmel. Baross ministernek a keresk. és ipari érdekek terén is sikert biztosító működésének előjelül fogadta a kamara kimondotta, hogy a leiratham foglalt minden egyes kérdőpontot külön e célból összehívandó teljes ülésében fogja tárgyalni. A ministeriumban tartandó értekezletre leendő kiküldöttök a kamara az emlitett kérdésekre vonatkozó tárgyalásainak befejeztével fogja megválasztani. — Ugyancsak a kereskedelemügyi m. kir. ministeriumban a hazai kiviteli borkereskedelem emelése érdekében szept. 30-án tartandó értekezletre a kamara szakértő megbizottául Litke József pécsi borkereskedőt és pezsgő gyarost küldte ki. Osztr. és K.-Csány községek folyamodását, mely szerint nekik iskoláépítés céljára jövedelmőről 4 országos vásár engedélyeztetéssé — határozottan elvetendőnek véleményezte a kamara. — A keresk. m. kir. ministerium tekintve, hogy az örököségi jogról szóló törvényjavaslat az erkölcsi viszonyból származó készpénzkövetelések után a törvényes kamatlábót 5 százalékbán állapítja meg, a törvényes és kereskedelmi kamatnak általános leszállításra vonatkozólag véleményezésére hívja fel a kamarát. A kamara a kérdés beható tárgyalása után a törvényes kamatlábunk általános leszállítását nem javasolja, mert a törvényes kamatlábunk magassága — a mint azt a különféle kamatszabályozó és uszora törvények is tanúsították — alig van számbavehető befolyással a mindennapi tökeforgalomra s illetve a rendes kamatláb alakulására. A kamatláb általános leszállításáról remélt tökeelőcsobbulás nálunk, hol a töke használatossága az ipari, mezőgazdasági és forgalmi téren mint élenkben nyilatkozott haladasi törekvésünk folytán még elég nagy — nem fog beállani, de az nem is kívánatos, mert akadályozólag hatna ny vagyonok képződésére, vagyis a takarékosági ingert nagyban csökkentené. Az alacsony kamatláb csak ott állhat meg hátrányos kihatások nélkül, hol az magas kulturális és gazdasági fejlettség foknak folyomány. Az egy elemi nemzetgazd. törvény, hogy a közzagd. viszonyokhoz alkalmazott törvényes kamatláb az országos átlagos (tisza) kamatlábnál magasabb legyen (közkezdési díj) Angliában, hol a kormány 3, egy-sek pedig biztosított mellett 4%, mellett kapnak pénzt, az 5%-os törvényes kamatláb igen előszerű; nálunk azonban, hol egyesek átlag 6% mellett kapnak kölcsönt s a kormány is némely kölcsönél után 5%-nál is nagyobb kamatot fizet, a törv. kamatlábnak pl. talán 5%-ra való leszállítása kiszámíthatlan hátrányokat okozna. A kamara kerület pénzforgalmi viszonyainak ismertetése s a kereskedelmi hitel természetének és szervezetének tüzetes kifejtése után a közgyűlés azon véleményben állapodott meg, hogy a számla- és könyvkvonati s egyáltalán a kereskedelmi ügyletekből kifolyó követeléseknél minden esetre továbbra is 6% ban tartassék fenn a törvényes (helyesebben bírói vagy törvényszéki) kamatláb s illetve hagyassanak meg továbbra is érvényben a kamatláb 6%-ban megállapító 1868. XXXI. t. e. 2. §., az 1875. évi XXXVII. t. e. 28. §. és az 1876. évi XXVII. t. e. 50. és 51. §§-ai, a készpénzben követelhető örökösés, kötelezés és hagyomány, valamint általában az örököségi viszonyból származó készpénzkövetelések után azonban, tekintetbe véve az itt kétség kívül fenforgó számos méltányossági okot, a kamatláb külön 5%-ban volna az örököségi jogról szóló törvényben megállapítandó. Hogy a fentemlitett törvények által felsorolt esetekben megállapított 6% kamat fenntartassék, azt a kamara még azaz is indokolja, hogy számos külföldi törvény a keresk. ügyletekből folyó követelések után a kamatlábot magasabba állapította meg, mint az általános törvényes kamatlábot. (Justinian törvények a porosz. allg. Landrecht, 1803 évi

osztrák uzsorapontot, 1808. évi szeptember 2-iki és 1850-ik dec. 8-iki francia törvény, az 1867-ki nov. németörv. törv. stb.)

A Fertő tó lecsapolása A Fertő lecsapolása ügyében vasárnap a földművelési mini-terium műszaki osztályában értekezlet volt, melynek eredményeképp Meiszner Ernő főmérnök, a Rába-szabályozó társulat vezérmérnöke, megbízottat, hogy tegye tanulmány tárgyává, vajjon a Fertő lecsapolása az eddigi terveknél alkalmasabb módon keresztülvihető-e s tegyen ez irányban javaslatot.

Ritka eset. Mint a „Zalai Közlöny” írja, egy gyenes-díosi paraszt asszony mult vasárnap reggel 3, és hétfőn reggel ismét 1, tehát összesen négy leánygyermekét hozott a világra. Az új-születtek és anya egészségesek.

Nagy tüzvészek dultak a közel napokban Tolnavármegyében. Mult esütörtökön leégett a Szegszárd mellett f-kvó báró Augustz féle pusztán öt nagy kazal gabona. — M hó 25 én Kajmád pusztán a szérűskertben kigyuladt egy szalma-kazal; vízhiány lévén, a tüzet csak másnap reggel 7 óraker lehetett eloltani. — Felső-Éregen m. hó 28-án, épen midőn borzasztó orkán dühöngött, egy ház kigyuladt és csakhamar az egész utca lángb. állt. Oltani egyáltalán nem lehetett. A tűz még másnap is égett. — Batterszáken m. hó 28-án leégett Krömung Mátys háza. — Nagyszokoliban mult esütörtökön tűz támadt, egy erős szélvihar által táplálattva rövid idő alatt 87 házat és számos melléképület hamvasztott el. A tűznek emberélet is áldozatát esett. — Ha meggondoljuk, hogy ily nagy tüzesetek meggyökben is előfordulhatnak, hol a tűzbiztosítás ügye, különösen a falukon, nagyon hátra van úgy, hogy átlag a tűzkároknak alig egy negyedrészét van biztosítva, lehetetlen aggodalommal nem tekintenünk e körülményre és nem óhajtunk, hogy a községekben a tűzbiztosítás terjesztése körül hatóság, vagy társadalmi tereven valami történjék.

Az Eiffel torony konkurrensa. — A mint New-Jorkból jelentik, Kincel Károly amerikai mérnök arra ajánkozott hogy az 1892-iki kiállítás alkalmából még az Eiffel toronynál is magasabb tornyot emel. E torony a kiállítási terület közepén emelkednék s az Eiffel toronytól eltérőleg nem négyoszog, hanem hengeralkalenne. Az 500 meternyi magasságra tervezett torony egy víriási rotundából emelkednék ki 80 meternyi magasságból. E rotunda is vasból volna szerkesztve és nyolczvan termet foglalna magában, melyben a különböző államok kiállításai nyernének elhelyezést.

Borászati kongresszus. A jövő évben nagy fontosságú borászati kongresszus fog tartani Párisban. A kongresszus létesítése a csak minap megtartott agronomiai kongresszus kezdeményezésének köszönhető. E borászati kongresszus feladata leendő a bor vegyi megvizsgálására szolgáló biztos módszer megállapítása, valamint a vegyítést és hamisítást feltűntető karakteristikum pontos meghatározása.

Equitable az északamerikai Egyesült Államok legkiválóbb biztosító társaság biztosított tőkéje 1,373,040,315, a lefolyt évben kötött új biztosítások 384,833,837 frtra ragnak. Ezen társaság vagyona biztos értékekben van betéve. Magyarországon Bánó Ödön a Magyar pénzváltó és leszámitoló bank osztályfőnöke által hazafias szellemben vezetettik, miért is a t. közönség részéről a teljes bizalomnak örvend. Végül megemlíjük még, hogy az „Equitable” kötvények 3 illetőleg 2 év multán megtámadhatlanú válnak. Lapunk mai számában foglalt hirdetését ajánljuk olvasásink figyelmébe.

Vegyes hírek. Krausz Márkus síffoki gabona nagykereskedő meghalt. — Széll János és társa Decsen gőzmalom építhetésére engedélyt kérték. — Schloss Lajos bpesti kereskedő 3-án vezette oltárhoz Kramer Armin szegszárdi borkereskedő leányát; Hermint. — Bajnai Vojnich Simon melykúti gyógyszerész eljegyezte Topolyán Tárnok E. uradalmi tisztviselő leányát; Gizela k. a-t. — Tard István hites ügyvéd meghalt Topolyán. — Széibold Károly kir. segédmérnök Nagy-Károlyból Zomborba helyeztetett át. — Bogdanovits György újvidéki takarékpénztári pénztáros eljegyezte Popovits Milicát. — Alsó-Pusztakula kincstári birtokot megvette Szemző Mátys zengyirtokos 17200 frtrért. — Kovács Béla zentai kir. aljárásbíró nőülvette Boros Szerena k. a-t M. Sályán.

LEGUJABB.

(A „Pécs” sajtó távirati értesítései.)

Orsova. (Érk. 6-án, d. u. 1 óraker.) A Vaskapu-szabályozás munkálatai tényleg megkezdettek. Baross Gábor közlekedésügyi és Teleky Géza gróf belügyministerek jelenlétében, kik a helyszínre hajóval érkeztek. A hajóról kiszálló Baross diszes emelvényre lépett és a jelen voltak lelkes éljenzése mellett elsütötte az első robbantó töltést.

Szt. Pétervár. (Érk. 6-án, d. u. 2 óra.) Hogy a Ferenc József király jelenlétében f. hó 3-6-ig végbement galiciái hadgyakorlatokra csak a német és olasz katonái attachék hívtak meg, az orosz lapok ebben tüntetést látnak és megjegyzik, hogy ez a béke fenyegetése. (Úgy látszik, megint fölleveledik a farkas és bárány meséje. A szerk.)

Páris. (Érk. 6-án d. u. 1 óraker.) Boulanger a francia miniszterelnök-höz levelet intézett, melyben hadbírószag elé állítást követel, ígérve, hogy ez esetben visszatér hazájába.

Bukarest. (Érk. 6-án, d. u. 2 óraker.) A paraszt-kérdés megoldatott oly módon, hogy a parasztek között nagy terjedelmű földek osztatnak szét.

KÖZGAZDASÁG.

Az alföld ármentesítéséről.

Egy hollandi mérnök levelei.

VI. Level. *)

Mit eredményez a víz okos fölhasználása a földművelésnek, legjobban mutatják az angolok által Kelet-Indiában ujjában eszközölt öntözési műveletek, melyeket egy hollandi ültetvényes, ki Kelet-Indiát 1870-ben beutazta, rövid vonásokban így ismertet:

„E földrészen — az emberiség és művelődési fejlődésének bölcsőjén — egy ezredéves harc romboló munkájára volt szükség, hogy egy magas fokra felelt culturának mély nyomai nagyobb-érték elmosódjanak; az angolok azonban érték — saját érdekekben — mint kell az elmosódott körvonalokat újra visszaállítani és azokba élő képet rajzolni. Így a közel elmúlt 60-ás években évenként 30-40 mértföld hosszú régi csatornákat ujjonnan helyreállítottak, melyek tulnyomó nagy részben öntözési célokra szolgálnak. India földje szép, nehéz gabonát terem, de csak ott, hol a kellő időben nedvességet kap, miért is, sürti népessége ellenére Indiában még beláthatatlan területek megműveletlenül hevernek, mert ezeket öntözni nem képesek.”

Mily nyomasztólag hatnak ez Indiában létesített talajjavítások az európai földművelésre — ti is jól tudjátok, miután az indiai buza a nyugateurópai piacokon a gabona árak lenyomására nagyon is hatalmasan közreműködik és számokban kifejezve e kár, melyet India öntözött területei a ti gabonátok árkörülményeiben okoznak, körülbelül annyira tehető, mint a vad-vizeitek által okozott kár és mindez csak azért, mert ti nem értitek és nem akarjátok érteni, mint kell a ti páratlanul kedvező folyam hálózatotok áldásait okos észszel kihasználni, amint ti általában a víz áldá-

*) Lásd a „Pécs” 2. 34. számát.

sait a földművelés céljára méltányolni egyáltalában nem tudjátok, mit legmeggyőzőbben bizonyít azon körülmény, hogy konyhatokak kelkaposztával, ugor-kával, hagymával stb. a félvad bogárok látják el — a perzsa vízemelő-kerék segítségével. Mit termelne a forrásban szegény Perzsa, ha neki, mint néktek, a ti folyamhálózatotok áldásai állnának rendelkezésetekre?

Mindaddig azonban, míg a ti vízműépítőitek nem akarnak más példákat keresni, mint azokat, melyeket az erdtől megfosztott Vogecek, vagy a meredek Alpok nyujtanak — a Tiszavölgy bajaira nem terem ír.

A Kelet felé kell fordulnotok, hogy a követendő példákat megtaláljátok, melyekben a Tisza-völgyével analog viszonyok is bizonyára föllehetők; azonban az ugynevezett tanulmányutak Nyugatra — nagyon kellemesek, míg az ily utak Keletre nagyon nehezek, melyet csak egy sportsman Nimrod talál érdekesnek. Foly. köv.

A Kisbirtokos országos földhitelintézete közudomásra hozza, hogy 1 évi szeptember hó elsejétől kezdve kölcsönököt 4 1/2%-os kamatozású záloglevelekben is fog engedélyezni.

Az új kölcsönök 50 évi törlesztésre fognak szólni s járaddékul — a melyben a kamaton kívül az igazgatási költség és a tőkétörlesztésre szolgáló részlet is befoglaltatik — a kölcsön tőke évi 5 1/2%-os lesz fizetendő, tehát minden 100 frt ilyen záloglevelekben adott kölcsöntőke után félévénként mindössze 2 frt 75 kr. vagyis két forint 75 kr.

E félévénként minden 100 frt záloglevél tőke után fizetett két forint 75 krral aztán a kikötött 50 év alatt nemcsak a kamat és kezelési költség fizetetik meg, hanem a benne foglalt tőkétörlesztő részletek által maga az egész kölcsöntőke is visszatérül, úgy hogy az 50 év leteltével a tartozás végleg megszűnik.

Előnye e kölcsönök még — mint egyáltalán az intézet egyéb, 5%, illetőleg 5%-os kölcsönöknek is — hogy pontos fizetés és a többi feltételek pontos teljesítése esetén az intézet részéről fel nem mondható ugyan, de a kölcsönvevő fél az alapszabályok vonatkozó 80. és 81. §-ai értelmében jogosítva van azt bármikor akár részben, akár egészben visszafizetni és az intézet köteles az ily soron kívül eszközölt rész-vagy egész visszafizetést bármikor elfogadni.

A kölcsönvevő fél tehát teljesen biztos lehet abban, hogy az intézet át a kölcsön visszafizetésére nem kényszerítheti, ha pontosan teljesíti kötelezettségét, — de ő maga visszafizetheti azt az alapszabályok emittett szakaszai szerint, a mikor neki tetszik, akár részben. Szóval az ötven évi törlesztés nem úgy értendő, hogy a kölcsönt addig okvetlenül meg kell a félnek tartani, — hanem azt jelenti, hogy a fél — ha pontos fizető — nem kötelezhető arra, hogy a kikötött felvív járadékoknál többet fizessen vagy a kölcsönhátalékok esetleg korábban akár egyszerre egészben, akár nagyobb részletekben térítse vissza; de e mellett joga van neki ahhoz, hogy tartozását az intézeti alapszabályok értelmében akkor a mikor neki tetszik, akár egészben, akár részben is visszafizethesse.

E 4 1/2%-os kamatozású záloglevél kölcsönök mellett 5%-os kamatozású kölcsönököt is ad az intézet, sőt 1000 frt: aluli összegekben egyáltalán csak ily 5%-os kölcsönököt engedélyez, míg azonfelül a felek szabad tetszésére bizza a kettő közt való választást.

Ezen 5%-os záloglevelekben kapható kölcsön 33 1/2 évi törlesztésre félévénként minden 100 frt záloglevél tőke után 3 frt 30 = évi 6 6/10%, 17 évi törlesztésre félévénként minden 100 frt záloglevél tőke után 4 frt 75 = évi 9 5/10%, 15 évi törlesztésre félévénként minden 100 frt záloglevél tőke után 5 frt = évi 10% járadék fizetése mellett, egyebekben ugyano y feltételek alatt, mint a fentemlített.

Félreértések kikerülése végett megjegyezzük még, hogy a kölcsönök záloglevelekben, te-

hát nem készpénzben, hanem papirokban adtnak ugyan, de az intézet a kölcsönvő felnek nem magát a papirt adja a kezébe, hanem már ak kor, a mikor a kölcsön megadásáról értesíti, egytall megszabja azt is, hogy — feltéve a viszonyok változatlanágát — minden 100 frt záloglevélért hány forint készpénzt fizet ki a kölcsönvőnek, ha az a kölcsönt tényleg felveszi. A kölcsönvő tehát előre tájékozást nyer azon árra nézve a melyet a záloglevelek helyett készpénzben kifizetve kapni fog.

Bővebb felvilágosítást az intézet és vidéki megbízottjai a legszívesebben nyújtanak.

Az intézethez szóló kérvények helyegmentesek. Az igazgatóság.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. M. Ujvidék Kivánságának szívesen tettünk eleget.

A „Futár” kiadóhivatala Budapesten. Ismét egy új lap, mely reklám-gyártással foglalkozik. Hát önök ismeretlen urak, kik a „kiadóhivatal” kényelmes takarója mögé rejtőznek, csakugyan azt hiszik, hogy a vidéki sajtó nem másra való, minthogy reklam trombitát szolgáljon? Mily mélyre kellett a vidéki sajtónak süllyednie, hogy oly sok ripk’alja magát ma napság a reklam-közvetítésre? Vagy úgy gondolkoznak önök, hogy, ha egy önmeges grófi család srjá irhat reklam-cikket, a sajtó miért ne közölhetné azt, hiszen megfizetik és azonkivül a közgazdaságnak tesz való szolgálatot? De annak-e? Korántsem, hanem ingyenelő r’pököknek, k’k az egyes gyárosok — sub tituló: reklam-cinjálás — megpumpolják, a reklam-cikket azután lenyomatva beküldik a vidéki lapoknak, igérvé érte — a megjelenés után — 1 frt 50 krt. És akad vidéki hirlap, mely elég nyomatlanul és összeget elfogadai. De mi többre becsülik a hirlap tisztességét és lemondunk a reklam közléséről. Hadd legyen a közönség nyújtotta százaz kenyertünk még szárazabb. Aki hirdetest akar, az menjen a kiadóhivatalhoz és ne a szerkesztőséghez. A szerkesztőnek nem közöl pénzért reklamot; ha teszi, lealacsonyítja magát az önök eszközeivé és selyhedhet-e valaki ennél mélyebbre? Mi rólunk nem fogjak ezt elmondhatni.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztetek Pécs szab. királyi város 1889. évi szeptember hó 1-én tartott heti vásárán

Öszi búza	1 frt — kr.	1 frt — kr.	1 frt — kr.
Tavaszi búza	7 frt — kr.	6 frt — kr.	6 frt 60 kr.
Öszi kényszeres	6 frt — kr.	6 frt — kr.	6 frt — kr.
Öszi rozsa	5 frt 90 kr.	5 frt 70 kr.	5 frt 70 kr.
Öszi árpa	7 frt 20 kr.	6 frt 80 kr.	6 frt 80 kr.
Öszi zab	6 frt — kr.	5 frt — kr.	5 frt — kr.
Öszi kukorica	6 frt 20 kr.	6 frt — kr.	6 frt — kr.
Öszi szén	2 frt 60 kr.	2 frt 20 kr.	2 frt 20 kr.
Öszi szalma	2 frt — kr.	1 frt 80 kr.	1 frt 80 kr.

NYILT TÉR.*)

Dárda, 1889. szept. 3-án. Néhai Németh Agoston volt pécsi ügyvéd özvegyét felkértem, hogy jelenlegi tartózkodási helyét velem közölni sziveskedjék; ferje hátrahagyott iratai miatt értekezni szeretnék vele.

Feldl István, dárdai ügyvéd.

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Felölös szerkesztő és lap tulajdonos:

FEILER MIHALY.

Értesítés.

GUNDEL JÁNOS
István főherczeg szállodája
Budapest, Ferencz József-tér

f. é. augusztus 2-án kélt közleményemre hivatkozva, melyben a fővárosnak e legszebb helyén fekvő „István főherczeg” című szállodámra (a lánchid al) és a királyi palotával szemben) a t. közönség figyelmét felhívom, van szerencsém a m. nemességnek és a t. cz. utazó közönség — tisztelt barátaim — és ismerőseim szives tudomására hozni, hogy szállodám a jelenkor igényeinek megfelelőleg teljesen átalaítottam és konyhamást pinczémre a legjobb berendeztem. Nem kimétem sem fáradságot, sem költséget, hogy a nagyrabecült utazóknak kellemes otthon nyújthassak és emellett a dom István főherczeghez címzett szállodám a t. utazó közönség szives használatára.

Mély tisztelettel

GUNDEL JÁNOS,

István főherczeg szállodának tulajdonosa.

A „PÉCS” KISHIRDETÉSEI.
Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Mell és gyomor betegeknek
nincs hatásosabb gyógyszer, de nincs egészségesebb ital sem, mint a világhírű **pilseni sör:**
a pilseni polgári söröződéből. 2627

Szódaviz

és pezsgő limonádék (citrom, narancs és málna szörppel) a legerészségesebb és legolesőbb hűsítő italoknak ajánlatnak.

Eladó kisbirtok.

Pécs városához nagyon közel, jó úttal összekötött 60 (hatvan) holdból álló jó minőségű és kellően művelt földbirtok egy tagban, melyből 5 hold rendes karban tartott és jó bort adó szőlő, melynek területét kivágás esetén szántóföldnek is használható, megfelelő gazdasági épülettel és nagy prsházal együtt eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Szakképzett, csinos, üzves, fiatal ember Budapestről könyvelői vagy kereskedői segédként állást keres. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Eladó

vegyeskereskedés.

Vidéki nagyobb városban elköltözés miatt egy nagyforgalmu vegyes kereskedés eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Elveszett ma kéthete, a belvárosi templomából jövet a Kispiacon János utca között eső nívonalon 4 szép és ritka műv. olvasó. A becsületlen megtaláló kérietik az olvasókat e lap kiadóhivatalába hozni

Magánoktatásra a gyors, szép és helyes-írásban, valamint a német nyelvben, vagy magán írássok elvégzésére, másolásra vagy fölolvasásra ajánlunk közik szerény díjazás mellett egy gyakorlott férfit. Bővebb értesítést a kiadóhivatal.

„EQUITABLE”

Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság **NEW-YORKBAN.**

Allapítottak: 1859-ben.

Biztosított tőke 1888 végén o.é.	1.378.040.315 frt — kr
Új biztosítások 1888	354.838.887 —
Összes bevétel 1888	67.397.442 — 50
Vagyoni 1888	237.677.005 —

A biztosítottaknak kifizetett 1888 — 29.711.142 — 50.

Az összes nyereség a biztosítottak javára fordítatik és a közönséges kötvényeknél már a második díjrézlet lefizetése alkalmával fizetetik vissza, míg a fel- és a szabad Fontina-ter szerinti kötött biztosításoknál ós egyjuttva a periódus végén szolgáltatni ki készpénzben.

Az „EQUITABLE” minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő múltán megtámadhatatlanná válik, a mely nyíban az esetre, ha a biztosítási-díjfizetés-k a kötvény értelmében megtörténtek, a biztosítottak követelményel egyáltalán nem utasíthatók vissza és a társaság azok kielégítésére feltétlenül kötelezve van Ezen útjtas áttal az „EQUITABLE” biztosított ügyfeleinek t-lyes megnyugtást nyújt arra nézve, hogy halál-esetben, az elhalálozás bebizonyítása után, a biztosítási összeg az illetékesek kezéhez minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Bővebb tudósításal, ugyszintén prospectu sokkal és ajánlati úrlapokkal készségesen szolgálunk a fő és kerületi ügynökség-k, nemkülönben az

„EQUITABLE” magyarországi aligazgatósága
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank
Budapest, V. Dorottya-utca 6. sz.

HELD GUSZTAV

kárpitos és díszítő üzlete
(Pécsen, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja dús választéku **kész kárpitozott butorait.**

Legdivatosabb **szoba berendezések,** — ottomanok, —

legújabb párisi **háló-dívánok** továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdíszítések, legegánsabb butorszövetek, függönyök rojtjal, szőnyegek gyári áron számítatnak. — Egyuttal ajánlkozom mindenféle butor-, díszítő és hármily stíly szoba-kárpitozás kivételére a leggyyszerűbbtől a legdiszesebbig a lehető legutányosabb áron.

2192 **HELD GUSZTAV.**

Egy jó könyv.

A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidek és velősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek! Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegváró” című, rajokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem napoként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottakól származó értesítések tanusítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letelve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevélt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Kie becses könyvet megszerezni óhajta, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegváró” és pontos címet s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcseben. A megküldés ingyen történik.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és kőzpődéséet megszünteti; a szájbővet azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és ndv. szállító, valódi **Dr. POPP világ- Anatherin** híru szájjviz e kétszer oly nagy palaezokban mint eddig.

Ezzel egyjuttal alkalmazható **Dr. POPP fogpasztája** mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölesőző anedkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megérintené

Dr. POPP növényiszappana a legjobb gyógyszer-pipere-zsappan, minden nemű bőrküütsékek ellen és különösen fürdőkhöz.

Dr. POPP napraforgó (szappan) (nem glicerín) A Vénus legújabb és a legfinomabb divatpipere szappanok. A bőrt bárszonyfiomám teszik.

Arak: Anatherin-szájviz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr Anatherin fogpasztája tőgyélben 1 frt 22 kr. Aronia-tikus fogpasztája 35 kr. Fogpor dobozban 40 kr. Növényiszappan 80 kr. Napraforgó szappan 60 kr. Venus szappan 50 kr. E szerk kaphatók: Pécsen: ifj. Errech J., Sipősz J., Zsiga L., Göbel K., és az ifj. Errech J. gyógyszerárában. Alt és Böhm, Obetko Zs., Pachter E. kereskedésélben.

Orvosi vélemény.

Alulírottak több éven át alkalmá volt egy saját magán, mint paciensemél meggyőződni arról, hogy dr. Popp udvari fogorvos Anatherin-szájjviz minden más létező hasonló szert minden kétség kizárólag fölülm, a mennyiben nemcsak a száj kellemetlen szagát távolítja el, hanem a fogakat épsegben tartja és a száját teljesen konzerválja.

Dr. Schaffar Agost lovag orvos és a bécsi orvosi facultás tagja.

Drasche tanár Bécsben a valódi anatherin-szájjvizet a saját orvosi szakosztályában, a cs. és kir. általános kórházban gyakorlatilag alkalmazta s ép oly célszerűnek mint jeles minőségűnek nyilvánította.

Hamisítottól óvakodjunk!

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy helyben

tüzifa és fanemű (favillák, taligák stb.)

üzletet nyitottam, valamint egy

faszén-raktárt

nagyban és kicsinyben eladásra készletben tartok.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönségnek pontos, lelkiismeretes és jutányos kiszolgálás mellett megelégedését kiérdemljem, és midőn nagybecsű pártfogásért esedezem, vagyok

teljes tisztelettel

STEINER S. M.

2794

Raktár: Indóház-utca 29, a Siklói országot sarkán.

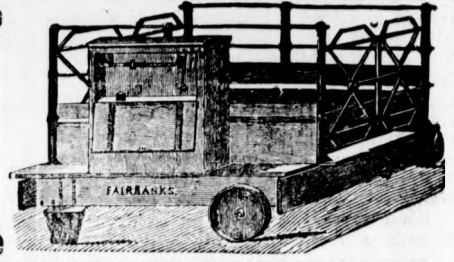
Iroda: Siklói ország-ut 20.

FAIRBANKS MÉRLEGEK

Az egész világon

a legteké-
tesebb mérleg-
szerkezetek

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tofósúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az összes világkiállításokon első díjat nyert legkitűnőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes-mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vandra való feladás költséges befoglalatnak. Gazdasági szász, kár- és zsák mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató, Budapest, Andrassy-ut 12.

Arjegyekkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Megyer.

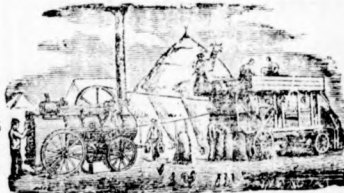
A magy. kir. államvasutak gépgyára

a legújabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulthatlan
GYAKORLATILAG LEGJOBBAK BIZONYULT

6, 8 és 10 lóerejű

locomobiljait
fa-, szén- és szalmafütésre

valamint a magvesztés teljes mellőzését eredményező szabad, meghosszabbított rázóasztallal és szab. sajtyszerű törekrostával ellátott

48, 54 és 60" széles vaskeretű gőz-cséplőgépeit,

mely újításokkal immár 450-nél több cséplőgép működik az országban fényes sikerrel, kedvező feltételek mellett ajánlja

FEHÉR MIKLÓS,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérigazgatója

Budapest, IX., üllői út 25. sz. „Köztelek.”

Videki megrendelések különleges ségek (praser-vatif.)

Kapható:

GRÜNBAUM K.

PECSETT, Király utca 15.

„THE GRESHAM”

életbiztosító-társaság Londonban.

Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. szám, a társaság saját házában.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferenc József-tér 5 és 6. szám, a társaság saját házában.

A társaság vagyon 1888. június 30-án frk 102,816 2 22 47

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1888

június 30-án . . . . . frk 19,161,298 78

Kifizetések biztosítási és járadéki szerző-

dések és visszavásárlók stb. után a

társaság fenállása óta (1848) . . . frk 235,158,010 —

A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti idő

alatt a társaságnál . . . . . frk 50,931,150 —

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal

a tarsulat fenállása óta benyújtott

ajánlatok összértéke . . . . . frk 1561,757,890 —

értékre megy. — Tervezések és minden közelebbi fel-

világosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagy-

gyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok által adatnak.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár

GYÁR ÉS IGAZGATÓSÁG
VI. külső vaczi-ut 1696/99.

részvény-társaság Budapest.

VÁROSI IRODA ÉS RAKTÁR:
VI. Podmaniczky-utca 14

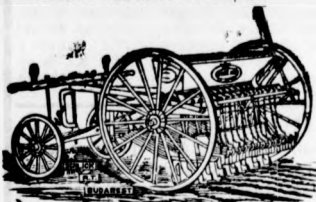
Gőz- és járgánycséplő készülétek,

SCHLICK-féle szab.

két- és háromvasu ekék.

SCHLICK-féle szab. „Haladás” sorvetőgépek.

Szörvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék Schlick- és Vidats féle eredeti egyvasu ekék és tájalművelő eszközök, bórónák és rögtörő hengerek, szeoskavágók, répapavágók, répapazukók, tengeri morzsolók, oszves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes ekék tartálékészletei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legelőbb árak.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

JEGYZET. Van szerencsénk ezennel t. c. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14. sz. a lévő irodánk legnagyobb részét a külső vaczi úton lévő gyártelepünkre helyezték át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel
A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

IRODALMI, TUDOMÁNYOS ÉS MŰVÉSZETI ÉRTESITŐ.

A „PÉCS” MELLEKLAPJA.

V-dik SZÁM.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

SEPTEMBER 7-én.

A pécsi joggyeum tanrendje.

(1889-90-iki tanév első felére.)

A) Kötelezett tantárgyak.

1) Első évi jogi tanfolyam.

(I. számú tanterem.)

1. *Bevezetés a jog- és államtudományokba*; hétfőn pénteken d. u. 3-4-ig; hetenkint 2 óra. Dr. Bors Emil nyilv. rend. tanár.

2. *Római jog története és institúciói*; csütörtök kivételével naponként d. e. 8-9-ig; kedden, szerdán szombaton d. 3-4-ig; hetenkint 8 óra. Dr. Friedl Károly tanár-helyettes.

3. *Magyar alkotmány és jogtörténet*; csütörtök kivételével naponként d. u. 2-3-ig; kedden 10-11-ig; szombaton d. e. 9-10-ig; hetenkint 7 óra. Dr. Kosutány Ignác nyilv. rend. tanár.

4. *Bölcsészeti erkölcsstan*; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken d. e. 9-10-ig; hetenkint 4 óra. Rézbányai János magántanár.

2) Második évi jogi tanfolyam.

(II. számú tanterem.)

1. *Joghölcsészet*; csütörtök kivételével naponként d. e. 3-4-ig; hétfőn, szerdán, szombaton d. e. 10-11-ig; hetenkint 8 óra. Dr. Lukács Adolf nyilv. rend. tanár.

2. *Magyar magánjog*; csütörtök kivételével naponként d. e. 9-10-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Kopsányi Károly nyilv. rendk. tanár.

3. *Nemzetgazdaságtan*; csütörtök kivételével naponként d. e. 8-9-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Mihálffy Ernő helyettes tanár.

3) Allamtudományi szaktanfolyam.

(III. számú tanterem.)

1. *Alkotmányi és kormányzati politika*; hétfőn, kedden, pénteken, szombaton d. u. 2-3-ig; kedden d. e. 10-11-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Bors Emil nyilv. rend. tanár.

2. *Magyar közigazgatási jog*; csütörtök kivételével naponként d. e. 9-10-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Schaurek Bódog nyilv. rend. tanár.

3. *Egyházi jog*; hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. e. 8-9-ig; hetenkint 4 óra. Dr. Kosutány Ignác nyilv. rendk. tanár.

4) Jogtudományi szaktanfolyam.

(IV. számú tanterem.)

1. *Magyar polgári törvénykezési jog*; naponként csütörtök kivételével d. e. 8-9-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Mutschbacher Viktor nyilv. rendk. tanár.

2. *Büntetőjog*; naponként csütörtök kivételével d. u. 2-3-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Lukács Adolf nyilv. rend. tanár.

3. *Osztórák magánjog*; csütörtök kivételével naponként d. e. 10-11-ig; hétfőn d. u. 3-4-ig; hetenkint 6 óra. Dr. Kopsányi Károly nyilv. rendk. tanár.

B) Special-Collegiumok.

1. *Kereskedelmi jog*; csütörtök kivételével naponként d. e. 8-10-ig; hetenkint 5 óra. IV. sz. tanterem. Dr. Mutschbacher Viktor nyilv. rend. tanár.

2. *Állami alaptan*; hétfőn, szombaton d. e. 10-11-ig; hetenkint 2 óra. III. számú tanterem. Dr. Bors Emil nyilv. rend. tanár.

3. *Ókori államelmélet Plató és Aristoteles műveiből kifejtve*; szombaton d. e. 8-9-ig; hetenkint 1 óra, III. sz. terem. Ugyanazon tanár.

4. *Községi közigazgatás*; hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-4-ig; hetenkint 3 óra. III. számú tanterem. Dr. Schaurek Bódog nyilv. rendk. tanár.

5. *Statisztika elmélet*; kedden és pénteken d. u. 3-4-ig; hetenkint 2 óra. III. sz. tanterem. Ugyanazon tanár.

6. *Agrárpolitika*; hétfőn, szombaton d. u. 2-3-ig; hetenkint 2 óra. II. sz. tanterem. Dr. Mihálffy Ernő helyettes tanár.

7. *Allamzámviteltan*; szerdán és pénteken d. e. 10-11-ig; hetenkint 2 óra. II. sz. tanterem. Ugyanazon tanár.

8. *Római perjog*; hétfőn és pénteken d. e. 10-11-ig; hetenkint 2 óra. I. sz. tanterem. Dr. Friedl Károly tanár-helyettes.

9. *Törvényszéki orvostan*. (Tandíjmentes órák) kedden, pénteken d. u. 2-3-ig; hetenkint 2 óra. II. sz. tanterem. Dr. Koháris Károly magántanár.

C) Publikumok.

1. *Szerzői jog*; pénteken d. u. 3-4-ig; hetenkint 1 óra. IV. sz. tanterem. Dr. Mutschbacher Viktor nyilv. rend. tanár.

2. *Valuta*; szerdán d. u. 2-3-ig; hetenkint 1 óra. II. sz. tanterem. Dr. Mihálffy Ernő helyettes tanár.

Jegyzet. A joghallgatók kötelesek a kötelezett tantárgyakat azon évben, amelyre vonatkoznak, az előszabott órászámban hallgatni; azonkívül a tartandó specialcollegiumok közül tetszés szerint annyit választani, hogy minden félévben legalább hetenkint 20 órát hallgassanak. (Szerv. szab. 15. §.)

Minden joghallgató tappénz fejében annyi forintot fizet félévenként, ahány órát hallgat hetenkint. A tappénz a félév kezdetén a **beirataskor előzetesen** fizetendő, s az illető hallgató csak a tappénz lefizetéséről szóló nyunya előmutatása mellett jegyvezhető be az egyes tanárok külön névjelzőjébe. (Szerv. szab. 19. §.)

A publicum után tappénz nem fizetetik, de az előszabott órászámban a hallgatóknak teljesen beszámíttatik. (Szerv. szab. 21. §.)

A jog és államtudományi karral kapcsolatban levő bizottságok.

I. Első alapvizsgálati bizottság.

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector.
Másod-elnök: Dr. Mutschbacher Viktor, jogtanár.

Bizottsági tagok: dr. Kosutány Ignác, dr. Kopsányi Károly, dr. Friedl Károly, jogtanárok.

II. Második alapvizsgálati bizottság.

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector.
Másod-elnök: Dr. Bors Emil, jogtanár.

Bizottsági tagok: dr. Lukács Adolf, dr. Mihálffy Ernő, jogtanárok.

III. Jogtudományi államvizsgálati bizottság.

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector.
Másod elnök: Dr. Lukács Adolf, jogtanár.

Beltagok: dr. Mutschbacher Viktor, dr. Schaurek Bódog, dr. Kopsányi Károly, jogtanárok.

Kültagok: Fekete Mihály, sz. kir. Pécs városának tisztí ügyésze. Hinka László, püspöki jogtanácsos, köz- és váltó-ügyvéd, Savel Kalman,

kir. törvényszéki elnök Szikszay János, kir. tanácsos, kir. törvényszéki bíró, Zsolnay György, kir. ügyész.

IV. Allamtudományi államvizsgálati bizottság.

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector.
Másod-elnök: Dr. Kosutány Ignác, jogtanár.

Beltagok: dr. Bors Emil, dr. Schaurek Bódog, dr. Mihálffy Ernő jogtanárok.

Kültagok: Aidingor Janos, kir. tanácsos, sz. kir. Pécs városának polgármestere., Bartoság Imre, Baranyamegye fő-ügyője, Dragonescu Dóme, kir. tanácsos, pénzügyi igazgató, Koszits Szilárd, köz- és váltó-ügyvéd, Majorossy Imre, sz. kir. Pécs városának főjegyzője, Pilch Antal, a kir. ítélő táblához kisegítőképp behívott kir. törvényszéki bíró.

Országos paedagogiai értekezlet a Szt.-István-Társulat kebelében. A hazánkban jeles multnak és kiváló jó hírűnek örvendő Szent-István-Társulat elnöksége f. é. aug. 27. és 28-ára Budapestre meghívta hazánk legkiválóbb kath. tanfőleit, hogy a társulati tankönyvek revizióját tüzetes tanácskozással tárgyá vá tegyék. Az értekezleten Dr. Steiner Fülöp praelatus elnökle alatt 12 egyházi és világi tanfőru vett részt és behatóan megvitatták a tankönyvírásról követendő általános elveken kívül még az ABC-és olvasókönyvek szerkesztésében szem előtt tartandó különleges irányelveket. A paedagogiai értekezlet tagjau városunkból Schult z Imre és tképezdei tanár és tanügyi író is meg volt hiva, ki a társulati kiadásában 1886 ban megjelent olvasó- és tankönyvek társszerzője és a német művek átdolgozója. Kathol. tanítóink érdeklődéssel szemlélhetik a nagyvöl Szent-István Társulat újabb tanügyi mozgalmát, melynek eredményeül nem sokára az osztott népisoklak számára készülő olvasó- és tankönyveket fogják kézhez kapni.

Helyi zeneirodalom. Hoffer Károly, a székesegyház karnagya s a „Pécsi Dalárda” kiváló tagja kiadta „Pápai hymnus-át”, melyet a „Pécsi Dalárda” Galumberti pápai nuntius ítélte alkalmával a fáklyásmenetnél zenekíséret mellett énekelt. A csinos karének, mely akkor fölkellette a hallgatóság figyelmét, most háromféle alakban (egy kiadásban) jelent meg: tisztán zongorára, vegyes karra — orgona vagy harmonium kísérettel is — és férfikarra — zenekísérettel — írva. A szép kiállítású művet szerzője Troll Ferenc praelatusnak ajánlotta föl s kapható Valentin Ottó és Engel Lajos könyvkereskedésében.

Franciaország népességi viszonyai 1888-ban. A mult évről szóló statisztikai kimutatásból a következő, Franciaországra nézve nem épen öröndeges adatokat vesszük át: A hivatalos kimutatás szerint a házasságok száma a mult évben 276 848-ra az 1884-dik évben pedig 289.553 ra rugott és ezzel szemben volt 4.708 válás, tehát 1.072 vel több mint az a 1887-iki évben. Születés volt tavaly 882.639, tehát 16 734-gyel kevesebb mint az előző évben. Még szomorubb alakot ölt e körülmény, ha tekintetbe vesszük, hogy az 1884 ik évhez képest a születések száma 59.119-el apadt. Összehasonlítva a születések számát a halálesetekével, azt látjuk,

hogy a múlt évben a lakosság természetes gyarapodása csak 44.772 lelket tett ki, míg az 1887. évi évben 56.537 tel multa felül a haláleseteket a születések száma. És itt még az a körülmény is figyelembe veendő, hogy a születésekből 11.134 a Franciaországban lakó idegegenekre esik. Gyarapodást csak is a törvénytelen gyermekek statisztikája mutat föl. A törvénytelen születésű gyermekek száma, mely 1881-ben még csak 75% ot tett ki, 1888-ban már 85%-ra emelkedett. Az arány természetesen nagyon eltérő az ország különböző vidékein. Így Bretagneban csak 2% ot, Párisban pedig 25%-ot tesz ki a törvénytelen gyermekek száma. (Pécsett a törvénytelen gyermekek száma állandóan 15—20% között ingadozik.)

Bihari hegedűje. Még 1698-ban készült a nagy Stradivari cremonai mester műhelyében egy remek hegedű, a honnan sok kézen keresztül jutva, I. Napoleon egyik ezredesének: Dubois Rolandnak birtokába került. Az ezredes Napoleon bukása után Svábjába vándorolt ki és onnan a család egyik tagja Magyarországra jött, magával hozva erekye gyanút a hegedűt is. Az illető elszegényedett és özvegye a hegedűt Biharinak, a híres cigányprimásnak adta el. Azóta ismét sok kézen fordult meg a szaraz fa; híres mesterek és legelső cigányprimások játszottak rajta. Végre a múlt hetekben Sternberg Armin bpesti hangszergyárosnak adták el, a kitől csak a múlt napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész moszkvai zenetanár 6000 frtért. A sok gazdát cserélte hegedűnk — a mint mondani szokás — iraiti teljesen rendben vannak az egész csomót képeznek. Maguk ezek az elsőrgült akták is nagy érdekűek.

Őskori leletek N Mányokon. Nagy-Mányokon bécsi és mányoki vállalkozók consoreumba állva egy kőszénbányát nyitottak, melynek munkálatai már nagy mértékben folynak. Ezen alkalommal már két érdekes lelet is történt. Az első egy mammoth-agyar, melyből mintegy 3 méternyit sikerült már az azt minden oldalról környező agyagrétegtől megszabadítani. De a fölötte levő 4—5 méternyi földréteg eltávolításánál az érdekes tárgy el lérén meszesedve, a roppant súly hatása alatt több darabra tört. Az állat egyrészt maradványait eddig nem találták, s így a hatalmas agyar nyilván víz által sodortatott oda. A másik érdekes lelet egy emberi csontváz, szomszédságában egy kőszék és tűzhely nyomai. A koponyán szokatlan volt egy a hátsó részen található dudorodás. Ezen kívül egy pince árásnál is érdekes tárgyak kerültek napfényre. Az ottani munkások egy lovas maradványaira bukkantak. És pedig találtak ember- és lécsontokat, továbbá 2 teljesen ép kengyelt, a mostani is használatban levőhöz teljesen hasonló zablat, egy lándzsának vasból készült végrészét, csattot, kardot két darabban, végre számszámítású szolgáló rajzokkal ellátott lemezeket és gombokat, melyek vékony ezüstreteggel vannak bevonva. Utóbbi lelet V o s i n s z k y Mór apári plebános szerint a népvándorlás korából való, ugyan ezen szakutódás a tárgyakat legközelebb bővebb megfigyelés tárgyává teszi.

A párisi kiállítás érmei. A párisi kiállítás összes jury csoportjai befejezték már munkásságukat. Összesen 56.012 kiállító volt. Ezek közül 859 en mint a jury tagjai hor concours voltak. Megítéltetett tehát összesen 55.153 kiállítás. A jury ítélete szerint kiosztásra kerül 890 nagy díszoklevél, 5.599 arany érem, 11.104 ezüstérem, 10.985 bronzérem, 9.027 dicsőró oklevél, mindössze tehát 37.505 kitüntetés, melyből 32.468 esik magukra a kiállítóokra, 5.137 pedig a munkásokra.

Borászati szakiskola. A francia földművelésügyi miniszteriumban komoly tanulmánytárgyát képezi egy nemzeti borászati szakiskola felállítására. Jelenleg csak is a gazdasági tanintézetekben vannak egyes tanszékek a borászati szakoktatás vezetésére. Ez iskolák közül azonban csak is a montpelliéri gazdasági intézet fektetett nagyobb súlyt e tananyag művelésére. De miután az ezen intézetben kifejtett buzgalom és elért eredmény sem felel meg azon fontosságának, melyet Franciaországban a bortermelés bír a francia kormány azon szándékkal viseltetik, hogy e célból külön borászati szakiskolát állítson föl.

Egészségügyi rendszabályok a francia és orosz hadseregben. Azon számos mérgezés kö-

vetkeztében, melyek az utóbbi időben a francia hadseregben a konservek élvezete következtében előfordultak, magasabb katonai körökben azon eszmével foglalkoznak, hogy behozzák az orosz hadseregnél divó módszert. Ismeretes dolog ugyanis, hogy az orosz hadügyminiszterium egészségségügyi osztálya minden hadtest számára szállítható laboratoriumokat létesített a mérgeztani és bakteriologikus vizsgálatok megtételére. E laboratoriumok feladata megvizsgálni mindazon élelmi szereket, melyek a csapatokhoz táplálkozási végett szállítatnak. — Jő volna ily laboratoriumokat nálunk is minden nagyobb városban, így Pécssett is berendezni.

Az orientálisták kongresszusa. Az orientálisták kongresszusát Stockholmban f évi szeptember hó 2-án délelben nagy ünnepélyességgel nyitották meg. A megnyitáson jelen voltak a trónörökös, a ministerek és a diplomáciai testület. Pontban 12 órakor megjelent a király és miután az idegen államok küldötteit bemutatott neki, a kongresszust lendületes beszéddel megnyitotta. Nagyon örvend annak, utmond, hogy az orientálisták elfogadják meghívását és a nyolcadik kongresszust Stockholmban tartják meg. Az öröm és a büszkeség érzete tölti el keblét a hírneves orientálisták seregének közepette és szívűből fűzőli az idegen államok küldötteit. Az orientálisták a világhosszágrt küzdenek és a tudomány emlékeinek magasztalásról évezredekre tekintenek, melyek titkait kikukartják. A keleti fejedelmeknek a tudomány férfiai iránt való hőkezségét ő más módon akarja követni: biztosítja őket legnagyobb érdeklődéséről és legmelegebb részvételéről. A király megnyitó beszéde után a kongresszus elnöke: Ehrenheim volt minster üdvözölte a tudósokat, mire Lassberg gróf tudatta, hogy a király által kitűzött díjakat Noeldecke straszburgi és dr. Goldzieher budapesti egyetemi tanárnak ítéltek oda. Ezután a különböző államok delegáltjai szölkak. Reinisch tanár a bécsi egyetem keleti intézetének irományait terjesztette elő. Karabacek tanár Rajner főherceg nevében a Rajner-papirusra vonatkozó közléseket mutatta be. Azután egy bombay-i parz pap és az egyetemek képviselői tartottak beszédeket. Este a kongresszus tagjai azon az ünnepélyen vettek részt, melyet a király a drotingholmi kastélyban rendezett. Ezen kívül az özvegy trónörökösné Hígában és Heldeuben is volt, hol megtekintette a hadikikötőt s az ott horgonyzó hadihajókat. Mint Stockholmból mai kelettel távratokkák: A drotingholmi kastélyban az orientálisták tiszteletére tegnap este adott ünnepség rendkívül fényes lefolyása volt. A király pohárköszöntőjében egy ünnepelte a kongresszust, mint a kelet és nyugot egyesülését. Mohsin khán perza követ a királyra emelt poharat. A kastélytól a városig az utfényesen ki volt világítva. A visszatérőket száz meg száz gőzhajó kísérte.

Mindazok érdekében, kik valamit a tisztaságra tartanak. „Zacherlin”, a legjobb, leghatásosabb és egyetlen bilins szer az alkalmatlan férgek és fajzataik gyökeres és gyors kiirtására. A poloskát és balhát teljesen megsemmisíti; a konyhát megtisztítja a svábbogarakról: igen gyorsan megtesíti a legyeket; a házi állatokat és növényeket megóvjaa az élősdiektől és az ezektől származó betegségektől; teljesen kiirtja a fejlődődiéket, miéris a lakások, konyhák; istállók, kertek, szobanövények és mádaralkalikká tisztítására kiválóan ajánlatos és szálloda tulajdonosok-, vendéglősök-, gazdák-, borkereskedők- és szűcsök, szíval bárkinek is, ki tisztaságra és egészségre valamit tart, nélkülözhetlen. Minden eredeti palack „Zacherlin” védjeggyel és „J. Zacherl” névalírásával van ellátva és jól meg kell különböztetni a közönséges rovarportól, mely nyitva kimeretik, avagy dobozokban, szelencékben, utánzóit palackokban vagy másféle csomagolás mellett árusítatik. Miéris a vásárlásnál kifejezetten „Zacherlin”-t kell kérni és „J. Zacherl” névalírására figyelni és csalásra irányuló utánzatokat visszautasítani. Egyebekben utalunk e tekintetben a jelen száunkban megjelent hirdetésre.

Felölös szerkesztő FEILER MIHÁLY.

A soulac-i apáta ág (Franciaország)
Dom Maguelonne prior
Főtisztelendő Benedekrendi atyái

fogvize, fogpora és fogpasztája.

2 aranyérem: Brüsszel 1880. London 1884.

Alegmagasabb kitüntések. Felállítását az 1873-évi Bourbonasud Péter prio által.

A főtiszteledő bevedekrendi atyák fogvizének használatának napokint néhány csepp vizbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát melyeknek felhárását kölesönöz, a menyaniban a foghust erőtti s teljesen egészségesé változtatja. Szolálatotestesség telát olvasgúnknak midőn öket ezen régi és praktikus készítményekre figyelmeztetjük melyek a legjobb gyógyszer és a fogfájás ellen egyedül óvszert képezik.

A ház megalapítottát 1807-ben. Vezérgyűzők:

SEGUIN
106 & 106, rue Croix-de-Segney Bordeaux.
Kapható minden nagyobb illatszerezésű, gyógyszerésárban és fűszerkereskedésben.
Főraktár Pécsett A L T és B Ö H M úr-aknál

Gazdáknak, malom- és géptulajdonosoknak fontos!

Műlakatosi műhelyenét egy

gépipítészeti és javító műhelylyel

kibővített és elvállalom minden a szakba vágó munkák legpontosabb kivitelét u. m: gőzgépek, kazánok, mozdonyok, különösen utóbbiak tűzőelő szerkezetének javítását vagy átalakítását, úgy mint bármily géprészeknek helyreállítását szakértő kivitelben jutányos árak mellett.

Előírányszatokkal vagy árjegyzékekkel szívesen szolgálók mély tisztelettel

Kindl Ferencz,
Nepomuk utca 33. sz.
2556

Kitüntetve Csabán Szegeden Pécsett

LedererManó

Arany okl. Emlekl érem Arany érem

kárpitos és diszító

Pécs, Király-utca 21. sz.

Elvállai minden szakmába vágó munkákat a legujabb, legdiszesebb, minden követelményeknek megfelelő kivitelben; ajánlja

kész kárpitos-munkáit

u. m. garnitúrák, pamflgok, nyugvóágyak, ágyszékeket, melyek nappal kényelmes karszékek, éjjel pedig vendégágyak használhatók.

Ablak decoratiók a legujabb minták után izléseken készítettnek.

Mindennemű ágy betétek, ruganyynyal, (lőszőr) afrique-kal jutányosan kaphatók.

Vidki megrendéseik pontosan és lelki ismeretesen eszközöltetnek.

Butorszóvet-minták kívánatra ingyen és bérmentve

Javítások, átalakítások jutányos áron, »

Képviseletek fa- és vasbutorokban.

"Zacherl"

biztos szer férgek ellen.

Rendkívüli hatással működik és a férgeket gyorsan és biztosan elpusztítja, úgy, hogy még nyomuk sem marad.

_____ Teljesen kiirtja a poloskát, bolhát. _____

_____ Menteseit a konyhát a svábbogaraktól. _____

_____ Megsemmisíti a molyokat. _____

_____ Gyorsan elöli a legyeket. _____

A háziállatokat és növényeket megóvjja az élősdtektől és az ezektől származó betegségektől _____

_____ Teljesen kiirtja a fejtetveket. _____

Figyelni kell: Ami csomagolatlanul papírban árultatik, az nem Zacherl-különlegesség.

Csak az eredeti palackokban valódi és olcsón kapható a főraktárban:

ZACHERL J. néi BÉCS, I. GOLDSCHMIEDGASSE 2.

Pécsen kapható:

Alt és Böhm.
Eizer Janos,
Sipócz István,
Reinfeld A.

Gimáthy Gyula,
Reh Vilmos özvegye,
Köszl Janosnál.

Obetko Károly,
Lill Janos,
Spitzer Sandor,
Simon Janos,

Dombóváron: Pauz Adolf, Ritter Janos. — Mohácsen: Auber N. Janos, Prezmayer A. — Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszerésznél. — Szegedváron: Ocsodal Gusztav, Spitzer Gyula. — Siklóson: Szentgyörgy M. gyógyszerész, Petrach Jozsef, Weingoldner J., Barany Sandor és farsa.

Vidéki raktarak mindenütt, hol a Zacherl-féle plakatok vannak kifüggesztve. 2359

PÉNZKÖLCSÖNT

törvényengedte kamatra (váltóra) nyerhet minden ön-
álló üzlettel bíró kereskedő, gazda vagy iparos és biz-
tosított fizetésű állami- vagy magánhivatalnok, szóval
minden váltó- és hitelképes egyén. Komoly ajánlatokra
minden szédelgést kizáró komoly választ ad **Goitein**
Zsigmond Budapest, VII. Huszár-utca 4. sz.
Viszontválaszra az illető postabélyeg melléklése kéretik.
2819 Előre díj nem fizetendő.

Árjegyzéke az „Első Pécsi Csukorkagyár“-nak
a zóna-tarifa alapján.

Szabadon tartó	a rak kilogrammonként krajárokbán				
	I	II	III	IV	V
Fodormenta, liliputi, nagy industrie, csillag, koszoru, betű, halacska, kávé, sodrony, árpacukor, málna- és málna rudacska	58	54	50	46	44
Dobozokban					
Rocks és Dropsz, jeges pasztilla, málna, citrom rocks, üdítő, csokol, rocks, ziliz, rózsarocks, retek, ribizli, succus	60	56	52	48	46
Likörrel töltött					
Málna, dropsz, narancs-szelet	80	75	70	65	62
Kereszt, cipő, üveg, kancsó, öntött figurák	—	90	80	75	70
Narancshéj cukrozott, gilisztacukor, oszmani rudacska	76	72	68	64	62
Szalonnacukor, mandola, mailandi csokoládé, lővő csukorka	94	90	86	—	—
Habsütemény, karacsonfa-diszítések, gilisztacsiga	140	135	125	120	—
Karacsonfa-diszítések 100 dbként					
Habbaba, galamb, angyal, papucs, kosár, rezgős, bosnyák, kutyák, bárány, majmok, tojás, fiúk, nyulak	100	500	1000	5000	drb
	75	70	65	60	—

Minden itt fel nem sorolt csukorkarök és csokoládék gyárunkban a legjobb minőségben készülnek és mindenkor raktáron vannak. Megrendelések intézendők: **Első Pécsi Csukorkagyár Király-utca 6-ik szám.** Megjegyzés: A zónák következően vannak beosztva:

Zónák	I	II	III	IV	V
Mennyiség vételnél kgrban	1	5	25	50	100

1748 sz. 1889.

Örökeladási hirdetés.

A m. kir. közalap, pécsvárad urodalmi számtartóság hivatalos helyiségében f. é. **szeptember hó 14-én d. e. 10 órakor** az alább jelzett ingatlanok örökeladása iránt zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartani.

Az örökeladás tárgyát képező ingatlanok a következők és pedig:

Baranyamegye **Páprád** községben lévő

urodalmi koresma 850 frt,

Sámod község határában lévő

„monyorócskai csárda a katasteri birtokiv szerint 9'1550 □ hold belsőség és földdel 1000 frt,

úgy Jenő község határában fekvő

„**Lityoki**“ csárda

épületek s hozzá tartozó belsőség és kerttel 700 frt kikiáltási árral.

Versenyezni szándékozók sziveskedjenek vagy személyesen megjelenni, vagy pedig szabályszerűen szerkesztett s a megajánlott vételár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat f. évi szeptember hó 14-ik napjának délelőtti pont 10 órájáig a pécsvárad számtartósághoz benyújtani.

Az örökeladási feltételek a pécsvárad közalap, számtartóság s a vaiszlói közalap, erdőgondnokság és a mágoesi ípsánsg hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek, s egyszerűen visszautasítottatnak.

Pécsvárad, 1889. évi szeptember hó 6-án.

Kir. közalap. urad. számtartóság.

2822

Gyors és biztos segítség gyomorhajók és azok következményei ellen.

Az egészség fontartásáért, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való tartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb és leghathatóbb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

Életbalszam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalszam a legjobb és leggyógyhatásosb gyógyfűvekből a leg gondosabban van készítve és különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felhűgés, vértelenség, aranyerős bajok stl. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalszam egy bebizonyult, megbízható háziszerevé lett a népeknek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állanak.

Óvás! Hamisítások elkerülhetése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az e-ederi utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalszam” minden üvegcskéje két brókba van csomagolva, melynek hosszoldalán „Dr. ROSA életbalsama a „fekete sashoz” címzett gyógyszerertárból. FRAGNER B. Prága 205 III.” német, cseh, magyar s francia nyelven olvasható, széles feleln pedig a védjegy látható.

Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

főraktárban, gyógyszerertár a „fekete sashoz” Prágában 205-III., és BUDAPESTEN Török József gyógyszerészénél, Király utca 12. sz. Budai Emil városi gyógyszerertárban a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerertárban van raktár ezen életbalszamból.

Ugyanczt kapható:

Prágai általános házi-kenőcs.

több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyulladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női-embő gyulladásánál, a tej tespedésénél és az embő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vordaganatoknál, gennyes fakodkoknál, pokolvarnál, körömgöknél, az agnyevazett körömféregnél, elkeményedéseknel, telpuftásoknál, mirigydaganatoknál, szirdaganatoknál, érzéketlen fogoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuftást a leg-övidebb idő alatt meggyógyít és a hol már gennyelés mutatkozik, ott a daganatot leg-övidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiégeti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajcáros szelencékben.

Óvás! Mintin a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve és csak akkor valódi, ha a sarga érczelence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és kékkartomba, melyen a védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyosabb, számtalan probátát által legbiztosabbnak elismert szer a „nehézhallás” kigyógyítására és az egészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt. 2636

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által felalált és osztrák császári és magyar kir. kizárólagos szabadalmat nyert

Szopiana szájszesz.

Ára kicsinyben 1 üveggel: 1 frt 05 kr. o. é

Raktárak: Göbel Kálmán gyógyszerész urnál Pécsen. Török József gyógyszerész urnál Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszerertárban. Biró János gyógyszerész urnál Kolozsvárott.

Főraktár Dr. Schulhof Adolf urnál Pécsen. Kapható: Sipőcz István gyógyszerertárban. Reinföld A, Alt és Böhm üzletében.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől előmutatható. 2279

EIZER JÁNOS PÉCS.

Keil Alajos-fele

2800

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

Bécsből

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Eizer Jánosnál Pécs.

Megrendelések oly helyekről, hol raktár nincs, Keil Alajos gyári raktárához intézendők: Bécs, IV. Resselgasse 5. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt.

Korcsmaépületek eladása.

A lakócsai m. kir. közalap. urod. tisztartóság kezelése alatt levő és alább felsorolt közalapítványi korcsmaépületek mint korcsmálásra szánt üzleti helyiségek, de italmérségi jog nélkül 1890. január 1-től az alább kitűzött helyeken és időben, felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatni fognak.

Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10 százaléka bánatpénzként az árverelő bizottságnál leteendő leszen.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

A zárt írásbeli ajánlatok borítékán a tárgy, melyre az ajánlat tétetik, megnevezendő. Ily ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti

A feltételek nevezett tisztartóságnál bármikor megtekinthetők. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Eladatni fognak:

Somogy Szent Benedeken a község házánál f. évi szeptember hó 16-án délelőtt 10 óraker a sz. benedeki korcsma-pálinka ház istállóval és a hozzá tartozó kert, 7⁷⁸/₁₂₀₀ hold föld, 1⁵⁸/₁₂₀₀ hold réttel együtt.

Lakócsán az urodalmi irodában f. évi szeptember hó 23-án d. e. 10 óraker a polonyi korcsmaház, melléképületeivel s a hozzá tartozó belsőséggel, továbbá a tótujfalusi korcsmaház melléképületeivel és a hozzá tartozó belsőséggel.

Lakócsa (Somogym.) 1889 szeptember hó 3-án.

A m. k. közalap. urod. tisztartóság.